

MØTEPROTOKOLL

Nord-Odal kontrollutvalg 2019-2023

Dato: 26.05.2021 kl. 08:30
Sted: Møterom i Samling-Glenna
Arkivsak: 18/00084

Tilstede: Rune Rydland Andersen (H),
Delia Karlsen (Frp),
Vigdis Olausson Mellem (),
Per Norheim (Sv)

**Møtende
varamedlemmer:** Elin Køien Hansen (A)

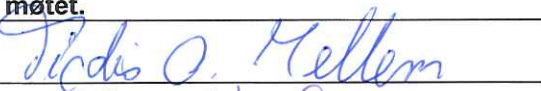

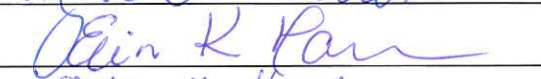

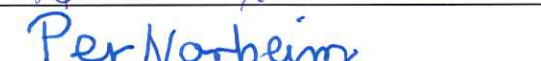
Forfall: Jan Bjerke (Ap)

Andre: Rådmann Runar Kristiansen til sak 36/21
Leder Eiendom og samfunn, Ellisiv Hovig til sak 36/21
Daglig leder Morten Alm Birkelid, Lina Høgås-Olsen og
Magnus Michaelsen fra Revisjon Øst IKS til sak 36/21
Leder Økonomi, Jostein Bakken til sakene 36-38/21
Regns.revisor Terje Harstad til sakene 37-38/21

Protokollfører: Utvalgsekretær Anne Haug

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
36/21	20/00011-15	Sak N-36/21 Rapport Forvaltningsrevisjon - Samling	3
37/21	18/00018-58	Sak N-37/21 Årsregnskap/årsberetning 2020	6
38/21	18/00018-54	Sak N-38/21 Årsavslutningsbrev 2020	8

Det var ingen merknader til innkallingen eller sakslisten.

UNDERSKRIFTER:	
Vi bekrefter at møteboken, som vi har signert, er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet.	

UTSKRIFTER:
Møtebok er sendt til: Kontrollutvalget, ordfører, kommunedirektør/rådmann, Revisjon Øst IKS og lokalpressen. Innkallinger og møtebøker ligger også på www.konsek-ost.no under hvert kontrollutvalg/ «Møter».

Saker til behandling

Sak N-36/21 Rapport Forvaltningsrevisjon - Samling

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nord-Odal kontrollutvalg 2019-2023	26.05.2021	36/21

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget tar rapporten om forvaltningsrevisjon Samling til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
  - a. Kommunestyret tar rapporten om forvaltningsrevisjon i Samling til orientering.
  - b. Kontrollutvalget ber om en tilbakemelding fra kommunen om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen februar 2022.

Saksframstilling:

Denne bestillingen har sitt utgangspunkt i kommunestyrets behandling av kontrollutvalgets årsplan for 2020 (sak 005/20). Kommunestyret vedtok å sende to spørsmål videre til kontrollutvalget vedrørende investeringsprosjektet «Samling»:

1. vurdering av saksgangen fra start og fram til nå
2. vurdering av byggeprosess ut ifra byggfaglige objektive vurderinger.

I møte den 15. mai (sak 19/20) fikk kontrollutvalget en redegjørelse fra ordfører om hva kommunestyret la i spørsmålene. Bestillingen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt ble formelt sluttbehandlet i kontrollutvalgsmøte den 15. juni (sak 36/20).

Problemstilling: Hvordan har prosjektstyringen av «Samling» foregått?

Hovedproblemstillingen i prosjektet er supplert med flere underproblemstillinger i prosjektplanen. Mange av disse underproblemstillingene er også naturlige krav å stille til tematikken.

Underproblemstillingene lyder som følger:

- Hvem har vært prosjekteier?
- Hvem har vært prosjektleder?
- Har det vært utarbeidet et tydelig mandat?
- Har man hatt styringsdokument for prosjektet?
- Har man hatt en prosjektmodell?
  - o Inneholdt prosjektmodellen anbefalinger for:
    - Faseinndeling?
    - Tydelige beslutningspunkter for faseoverganger?
    - Kvalitetssikret grunnlag for beslutninger?
- Er beslutningene
  - o Dokumentert?
  - o Begrunnet?

- o Kvalitetssikret?
- Har man hatt en fremdriftsplan?
  - o Hvordan er planen kommunisert til leverandørene?
  - o Hvordan har planen blitt fulgt opp?
- Har man hatt løpende risikovurderinger i prosjektet?
- Er anskaffelser gjennomført i henhold til Lov om offentlige anskaffelser?
- Har kontraktene hatt tydelige krav til gjennomføring innenfor kostnadsrammen?
- Har man gjennomført kontraktsoppfølging?
- Har man hatt rapporteringspunkter/milepælsdatoer i prosjektet?
- Hvordan har kommunikasjonen foregått mellom kommunestyret og prosjekteier?
- Hvordan har kommunikasjonen foregått mellom prosjekteier og prosjektleder?
- Hvordan har kommunikasjonen foregått med leverandørene?
- Hvordan har administrasjonen jobbet for å redusere kostnadene i prosjekteringen innenfor mandatet fra kommunestyret om at kvaliteten på bygget ikke skulle bli «vesentlig endret»?
- Har det vært kriterier for hva som var å anse som «vesentlige endringer» i prosjektet?
- I hvilken grad har brukergrupper blitt involvert i prosessen for å sikre blant annet universell utforming?

Nå foreligger rapporten, se vedlegg 1.

Revisors konklusjon er at investeringsprosjektet Samling har hatt lav grad av økonomistyring og at deler av saksbehandlingsprosessen opp mot prosjekteier har vært mangelfull.

Basert på disse funnene har revisor følgende anbefalinger til Nord-Odal kommune:

- Nord-Odal kommune må sikre en praksis hvor økonomireglementet etterleves. Dette gjelder spesielt å reise saker for tilleggsbevilgninger/budsjettreguleringer før budsjettene er overskredet. Ved store investeringsprosjekter må det legges opp til tettere og raskere skriftlig rapportering av endringer i finansieringsbehov pga. pådradde utgifter til kommunestyret så lenge kommunestyret selv vedtar rammer per investeringsprosjekt
- Nord-Odal kommune må sikre at man tydelig oppgir hva som er prosjektenes brutto kostnadsramme i vedtak og/eller dokumenter som er offentlig tilgjengelig.
- Nord-Odal kommune bør ha rutiner som sikrer at budsjettoppfølgingen i prosjektreknskapingene også kontrolleres opp mot vedtatte årsbudsjetter slik at man til enhver tid er sikret at man har budsjettdekning for påløpte kostnader i det enkelte budsjettår.
- Nord-Odal kommune bør gjennomføre behovsvurderinger hvor man skiller ut det enkelte behov og behandler de separat. Dette inkluderer såkalte nullpunktsanalyser hvor man gjør vurdering av om behovet kan løses uten å igangsette et investeringsprosjekt.
- Nord-Odal kommune bør vurdere om det kan være hensiktsmessig å innhente kunnskap og informasjon om usikkerhetsanalyser og styring av større investeringsprosjekter til senere. Concept ved NTNU har for eksempel mye materiale om dette.

- Nord-Odal kommune bør gjennomgå og ev. endre sine rutiner med hensyn til protokollering av referat- og orienteringssaker. Dette inkluderer hjemling av saker som unntas offentlighet.

NKRF har utarbeidet anbefalinger i forhold til kontrollutvalgets påseansvar for forvaltningsrevisjon og anbefaling nr. 10 sier følgende om framlegging av rapport: Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte.

Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.

Ut fra sekretariatets bedømming gir rapporten svar på de problemstillingene som er gitt, og rapporten er i henhold til bestillingen. Det er en grundig og omfattende rapport. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført iht. RSK 001, Standard for forvaltningsrevisjon.

Rapportutkastet er sendt på høring til rådmannen og i skrivende stund er det ikke mottatt tilbakemelding.

Møtebehandling

Revisjon Øst presenterte rapporten, deres funn og anbefalinger.

Rådmannen viser til at administrasjonen i store trekk er enig i de anbefalingene som er gitt. Rådmannens kommentarer til rapporten ble levert utvalget i møtet og denne ble lest av den enkelte.

Revisjon synes det er vanskelig å gi merknader til rådmannens kommentarer i dette møtet, og det er utvalget enig i.

Administrasjonen mener de har fått for dårlig tid i denne prosessen (pandemi, ansatte er overarbeidet etc)

Utvalget ønsker en ny runde på rapporten og behandling i KU før denne oversendes kommunestyret for behandling. Revisjon antyder en tilleggsbruk på om lag 50-75 timer på å avslutte prosjektet.

Utvalget bemerker at det bør være mye læring i denne prosessen.

Votering

Det ble lagt frem forslag om endret vedtak. Utvalget er enstemmig.

Vedtak

1. Behandlingen av saken utsettes. Revisjon tar en ekstra runde på rapporten. Nåværende rådmann, Runar Kristiansen, blir med i den videre prosessen så langt det er nødvendig.
2. Endelig rapport oversendes utvalget slik at denne kan behandles i kontrollutvalget i møte 3. september.

[Lagre]

Sak N-37/21 Årsregnskap/årsberetning 2020

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nord-Odal kontrollutvalg 2019-2023	26.05.2021	37/21

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalgets uttalelse til Nord-Odal kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Saksframstilling

Hvilke årsregnskap kommunen skal utarbeide følger av kommunel. § 14-6 første ledd bokstav a-d. Bokstav d innfører en ny plikt til å utarbeide et samlet (konsolidert) årsregnskap for all virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt.

Ifølge kommuneloven skal årsregnskapene avlegges senest 22. februar og årsberetningene senest 31.3, jf. henholdsvis §§ 14-6, sjette ledd og 14-7, siste ledd. Revisjonsberetningen skal avlegges innen 15.4, jf. kommunel. § 24-8.

Videre heter det bl.a. følgende i kommunel. § 14-3:

Årsregnskapene og årsberetningene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Hvert årsregnskap skal behandles samtidig med tilhørende årsberetning. Vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn. Formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Årsregnskapene skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap, jf. § 14-6 annet ledd. Disse skal deles inn og stilles opp på samme måte som årsbudsjettet, slik at tallene er sammenlignbare. Årsregnskapet skal som tidligere, også inneholde et balanseregnskap og noteopplysninger.

Det er formannskapet som innstiller til kommunestyret i regnskapssaken.

Kontrollutvalget skal i tråd med ovennevnte lovbestemmelse samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, annet ledd, gi en uttalelse til årsregnskapene og årsberetningene. Uttalelsen stiles til kommunestyret med kopi til formannskapet, som skal ha den i hende, før de gir sin innstilling til kommunestyret. Grunnlaget for uttalelsen er årsregnskapet, rådmannens årsberetning og revisjonsberetningen. I tillegg vil kontrollutvalget kunne bygge på eventuelle opplysninger som kommer frem i møtet.

Det er ikke gitt nummerert brev for årsregnskapet for 2020. For regnskapsavslutningen for 2020 har revisor lagt fram en ren beretning.

Revisjons konklusjon lyder følgende:

«Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.»

Revisjons konklusjon om årsberetningen lyder følgende:

«Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.»

Kontrollutvalget viser til sin uttalelse for kommentarer til regnskapssaken.

Kontrollutvalget har bedt rådmann Runar Kristiansen om å være tilstede og redegjøre for saken.

Møtebehandling

Revisjon Øst IKS ga en gjennomgang av revisjonsberetningen. Ingen spesielle kommentarer. Økonomisjef ga deretter en nærmere gjennomgang av regnskapet. Det var god informasjon og orientering til utvalget.

Votering

Det ble ikke lagt frem annet forslag til vedtak. Enkelte endringer i utkast til høringsuttalelse ble gjort i møtet.

Vedtak

Kontrollutvalgets uttalelse til Nord-Odal kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

[Lagre]

Sak N-38/21 Årsavslutningsbrev 2020

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nord-Odal kontrollutvalg 2019-2023	26.05.2021	38/21

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Revisjon Øst IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2021.

Saksframstilling:

Revisjon Øst IKS har sendt kommentarer til årsregnskapet for 2020 til rådmannen. Kontrollutvalget har fått kopi av brevet. I årsavslutningsbrevet har revisjonen kommentert forhold som ikke påvirker revisjonsberetningen eller medfører nummerert brev, men som de mener at kommunen enten bør korrigere i 2021 eller bør hensyntas i framtidige regnskaper. Det er ikke gitt nummerert brev til Nord-Odal kommunes regnskap i 2020.

Årsavslutningsbrevet blir ikke sendt kommunestyret sammen med årsregnskapet, ettersom brevet er stilet til rådmannen og det ikke er bedt om noen skriftlig tilbakemelding. Kontrollutvalget vil likevel følge opp hvordan forholdene blir rettet, i løpet av høsten 2021.

Kontrollutvalget ser gjerne at rådmannen er til stede under behandlingen

Møtebehandling

Gjennomgang av merknadene i årsavslutningsbrevet fra Revisjon Øst IKS.

Kommentar fra økonomisjefen at merknadene i årsavslutningsbrevet vil være til god hjelp for administrasjonen i den jobben som må gjøres fremover.

Votering

Det ble ikke lagt frem forslag til annet vedtak. Vedtaket var enstemmig.

Vedtak

Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Revisjon Øst IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2021.

[Lagre]

Til kommunestyret i
Nord-Odal kommune

Kontrollutvalgets uttalelse om Nord-Odal kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020

Kontrollutvalget har i ekstraordinært møte den 26.5.21, sak 37/21, behandlet Nord-Odal kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, rådmannens årsberetning, foreløpig revisjonsberetning datert 15.4.21 og endelig revisjonsberetning datert 19.5.21. Kontrollutvalgets uttalelse har i tillegg bygget på muntlige opplysninger som kom fram under behandlingen av saken i kontrollutvalgets møte. I foreløpig revisjonsberetning av 15.4.21 heter det:

«Rådmannen har avlagt et fullstendig årsregnskap og avgitt årsberetning for Nord-Odal kommune for regnskapsåret 2020 innen fristen som følger av kommuneloven. Årsregnskapet inkludert konsolidert årsregnskap er avlagt 19.2.21. Koronapandemien og nødvendige avklaringer knyttet til forståelsen av de nye budsjett- og regnskapsreglene i nye kommunelov har imidlertid forsinket revisjonen. Revisjon Øst IKS var følgelig ikke i stand til å utføre revisjonen innen fristen for å avgi revisjonsberetning.»

Uavhengig revisors beretning 2020 er mottatt 19.5.21. Siste versjon av årsregnskapet og årsberetning er mottatt på e-post fra økonomisjef i Nord-Odal kommune den 20.5.21.

Kontrollutvalget vil gi uttrykk for følgende:

- Kontrollutvalget har merket seg at Nord-Odal kommunes årsregnskap for 2020 viser et negativt netto driftsresultat på **kr. 6,062 millioner** i kommunekassen og et negativt netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på **kr. 3,903 millioner**.
- Kontrollutvalget merker seg at et merforbruk på kr. 6,062 millioner innebærer at, jf. økonomiforskriftens strykningsbestemmelser;
  - vedtatt overføring fra drift til investering til inndekking av merforbruk fra 2019 ikke kunne gjennomføres,
  - avsetning til driftsfond på kr. 2,9 millioner ikke ble gjennomført og
  - av vedtatt dekning av tidligere års merforbruk ble 2,843 millioner ikke gjennomført
- Årets resultat viser balanse etter nevnte disponeringer. Av merforbruket fra 2019 som skulle dekkes inn i 2020, ble kun kr. 1,654 millioner dekket. Resterende kr. 2,843 millioner må dermed dekkes inn i 2021, jf. kommuneloven § 14-11 første ledd annen setning: «Hvis merforbruket ikke kan dekkes inn året etter at det oppsto, skal det dekkes inn senest det andre året etter at det oppsto.»

Konsek Øst IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes

---

- Kontrollutvalget har merket seg rådmannens uttalelse i årsberetningen s 8 (Kommentarer til Kostra-nøkkeltall) om at Nord-Odal kommune har høy netto lånegjeld pr innbygger, - høyere enn sammenlignbare kommuner og landet uten Oslo. Kommunen har kr. 28.000,- kr mer i gjeld pr innbygger enn sammenlignbare kommuner.
- Ifølge kommuneloven § 14-7 skal årsberetningen bl.a. inneholde følgende:
  - d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
  - e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
  - f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

I årsberetningen s 13-17 omtales Likestilling. Rådmannen gir en redegjørelse relatert til

- kjønnsbalanse
- lønn
- stillingsstørrelse – heltid/deltid
- utdanningsnivå
- tiltak kjønn/etnisitet/funksjonsevne

Innen helse har andelen menn økt – det trekkes frem som svært positivt. Totalt er 62,5 % av lederstillingene i kommunen besatt av kvinner, men menn har høyere lønn enn kvinner i kommunen. Det har trolig sammenheng med at det noe høyere utdanning blant menn. Utviklingen viser at antall ansatte med 100 %-stillinger over tid er gått noe ned.

Kommunen har ikke utarbeidet noen arbeidsgiverpolitikk når det gjelder tiltak rettet mot etnisitet, men kommunen har ansatte fra flere nasjonaliteter. Nord-Odal kommune har også i mange år vært en IA-bedrift.

- Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter føles, og det er kommunedirektøren/rådmannen som er ansvarlig for internkontrollen. Nærmere om rådmannens oppgaver i henhold til dette følger nå av den nye bestemmelsen i kommunel. § 25-1. For 2020 gjelder fortsatt overgangsbestemmelsen i kommunel. § 31-3:
  - a) Kommunedirektøren skal sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll.
  - b) I årsberetningen skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll med virksomheten.
  - c) Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Temaet er så vidt omtalt på s 18 i årsberetningen, og dette kunne gjerne ha vært utdypet noe mer. Det er heller ikke sagt noe om resultater fra statlig tilsyn.

- Rådmannen skal også ifølge kommunel. § 14-13 minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om forvaltningen av finansielle midler og gjeld. Dette er fulgt opp gjennom en egen finansrapport ved tertialrapporteringen. I tillegg skal det legges fram en rapportering ved utgangen av hvert år «som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året».

Det er skrevet litt om Lånegjelden og Arbeidskapital på s 18. Kontrollutvalget merker seg at lånegjelden (eksklusive startlansordningen) tilsvarer 121,73 % av brutto driftsinntekter, mens normen sier at lånegjelden ikke bør utgjøre mer enn totalt 50 %. Dette er derfor en ganske alvorlig situasjon. Det bemerkes imidlertid at kommunen har en høy andel startlån og ubrukte lånemidler. Videre merker en seg at arbeidskapitalens driftsdel er negativ med kr. -9,7 millioner. En negativ arbeidskapital medfører at ubrukte lånemidler og fond benyttes som midlertidig driftskreditt.

Ut over ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen av 19.5.21, har kontrollutvalget ikke merknader til Nord-Odal kommunes årsregnskap for 2020.

Nord-Odal, 26.5.21

Rune Rydland Andersen (sign.)
leder av kontrollutvalget

Anne Haug
sekretariatsleder

Kopi: Formannskapet